

Szóke Béla Miklós

A Karoling-kor Pannóniában

TARTALOM

ELŐSZÓ

BEVEZETÉS

AZ AVAR KAGANÁTUS FELBOMLÁSA

Az avar – frank háborúk kezdete, kiváltó okai

Követjárás a Lippe forrásánál tartott birodalmi gyűlésen

Az Avar Kaganátus nyugati határvédelme

A kagán és jugurru „kettőse”

A Bajor Fejedelemség végnapjai

Az első avar – frank fegyveres összeütközések

Károly király hadjárata

Pippin „hadicsele”

A Károly király vezette fősereg útja

A hadjárat eredménye és tanulságai

Az avar „polgárháború”

A tudun szerepe

A „polgárháború” következményei

Pippin hadjárata

A „hring”

A keresztény térítés kezdetei

A pogány és keresztény eszmerendszer találkozása

A püspökök Duna menti konferenciája

A misszionálás kezdetei az avaroknál

Avar utóvédharcok

Felkelések a déli és nyugati határ mentén

Ütközet Guntio(n)nál és az (új) tudun meghódolása

Krum kán győzelme?

A kapkán és népe *inter Sabariam et Carnuntum*

Capcan = Cagan?

A kagán megkeresztelkedése

A kapkán régi és új szállásterülete

Béke Aachenben

A KAROLING ADMINISZTRÁCIÓ BERENDEZKEDÉSE PANNÓNIÁBAN

Vazallus fejedelemség, adófizető kaganátus

Avaria, terra és provintia Auarorum

Sclavinia

Az *Avaria* és *Sclavinia* név történeti magyarázata

Pannonia inferior a Dráva-Száva közén

Liudewit dux felkelése

Sabaria civitas

PRIWINA ÉS CHEZIL (KOCEL) MOSABURGI GRÓFSÁGA

Priwina

Menekülés és leletepedés
Gentilis dux vagy tisztségviselő?

Priwina és a Karoling adminisztráció

Hűbéresből teljes jogú birtokos
A királyi allodium-adományozás tanúi
A Mária templom felszentelésének tanúi

Priwina és a salzburgi egyház

Térítés és térítők az első évtizedben
Dominicus
Sandrat és Ermperht
Salalpiugin
A magánegyház-hálózat kiépülése
Swarnagal és Altfred
Rihpaldus

Chezil és Method

A bizánci misszió kezdetei
Konstantin és Method Mosaburgban
A bolgár példa
Method Pannónia érseke
A regensburgi per
Method újra Pannóniában és Moráviában
A római út és következményei
A nyitrai püspöki székhely
A konstantinápolyi út és a '*quaestio bulgarica*'

A KAROLING KELET FELBOMLÁSA, MAGYAR HONFOGLALÁS

Arnolf király és a magyarok
Magyarok a Dunánál
A Willhelmin klán bukása
A Karoling Pannónia Arnolf király alatt
A magyar honfoglalás
A brezalauspurci csata

MOSABURG /URBS PALUDARUM / MOCSÁRVÁR

Mosaburg lokalizálása
Pannoniában vagy Karintiában?
Mosaburg regia civitas – Arnolf királyi pfalza
Arnolf király palotája

MOSABURG/ZALAVÁR RÉGÉSZETI KUTATÁSA

Mosaburg / Zalavár erődítései, települési makroszerkezete

„Külső vár”

„Belső vár”

Priwina-Chezil udvarházának (*munimen, castrum*) erődítései

A sáncárok betöltődésének rétegződése

A sáncárkon átvágó palánkerődítés

A sáncárok és a palánkfal használatának fázisai

A püspöki pfalz (civitas) palánkfala

MOSABURG/ZALAVÁR TEMPLOMAI

Keresztelő Szt. János templom

- A templom helye
- A fatemplom
- A kút és kútház
- A fatemplom és kútház viszonya
- A keresztelő templom rekonstrukciója
- A paplak

Szűz Mária templom

Hadrianus mártír zarándoktemplom

- Ásatástörténet
- A templom helye
- A háromhajós bazilika
- A templombelső
- A templombelső díszítése
 - Kőfaragványok
 - Színes és festett üvegek
- Hadrianus mártír sírja
- Folyosókripta és kápolnák
- Nyugati traktus
- A Hadrianus zarándoktemplom építéstörténeti rekonstrukciói
- A salzburgi érsek pfalzáinak világi épületei

Templomok *foris civitatem Priwinae*

- Zalavár-Récéskút
- Zalaszabar-Borjúállás sziget

A KAROLING PANNÓNIA TÁRSADALMA

A temetkezési szokások tükrében

- Temetkezés az avar korban
- Temetkezés a templom körül a Meroving- és Karoling-kori Nyugat-Európában
- Temetkezés a Karoling-kori Pannóniában

A viselet alapján

- Köznépi viselet
- Az elit öltözete és viselete

Az akkulturáció folyamata és mélysége

ÖSSZEFOGLALÁS

FÜGGELÉK

Okleveles adatok

BIBLIOGRÁFIA

- Rövidítések
- Források
- Felhasznált irodalom

A KÉPEK FORRÁSA, SZERZŐI